

21. 8. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Mezera po zrušené vyhlášce Ministerstva spravedlnosti č. 484/2000 Sb. (?)

Nálezem ze dne 17.4.2013 vydaným v řízení vedeném pod sp. zn. Pl. ÚS 25/12 Ústavní soud zrušil vyhlášku Ministerstva spravedlnosti č. [484/2000](#) Sb. (tzv. „přísudková vyhláška“). O samotném rozhodnutí a všech jeho dopadech bylo již opakovaně a náležitě v odborných i laických kruzích pojednáno. Tento článek je tak pouze upozorněním na drobný aspekt, který předmětný nález neřeší.

S odkazem na význam předmětného nálezu Ústavní soud zároveň ve Sbírce zákonů publikoval sdělení č.org. 23/13, ve kterém upřesňuje, že i přes výslovně znění § 71 odst. 2, věta druhá zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu mohou být nároky plynoucí z rozhodnutí vydaných v souladu se zrušenou vyhláškou předmětem výkonu rozhodnutí případně exekuce. Je to možná dáno nedostatečnými znalostmi autora, nicméně tento v právním řádu neshledává žádné zmocnění dané Ústavnímu soudu k učinění takového kroku, kterým provádí závaznou interpretaci právního předpisu, resp. jeho účinnost neguje. Je ovšem pravdou, že bez tohoto upřesňujícího a doplňujícího výkladu by došlo k situaci, kdy by řada subjektů původně v soudních sporech úspěšných utrpěla pouhé Pyrrhovo vítězství.

Za této situace, kdy dle „přísudkové vyhlášky“ není možno přiznat náklady v dosud pravomocně neukončených sporech (pokud proti rozhodnutí soudu prvního stupně, které obsahuje výrok o náhradě nákladů řízení dle posléze zrušené vyhlášky, bylo podáno odvolání, bude nutno o tomto rozhodnout dle advokátního tarifu), zůstal bez povšimnutí jeden z instrumentů, který občanský soudní řád pro meritorní rozhodnutí v zahájeném řízení nabízí. Na základě tohoto nevyřešeného problému jsou soudy nuceny vydávat rozhodnutí, na základě kterých je přiznána náhrada nákladů řízení paradoxně právě dle zrušené vyhlášky. Uvedeným rozhodnutím je směnečný platební rozkaz.

Pokud takovéto rozhodnutí bylo vydáno v době před zveřejněním předmětného nálezu ve Sbírce zákonů a žalovaný se proti tomuto bránil odůvodněnými námitkami, nařídil soud k jejich projednání jednání. V rámci tohoto pak námitky posuzoval, kdy mohl následně postupovat pouze dvěma občanským soudním řádem přiznanými způsoby. V případě, že námitky žalovaného byly opodstatněné, soud směnečný platební rozkaz částečně či úplně zrušil, pokud však nastala situace, kdy žalovaný neunesl své břemeno tvrzení a břemeno důkazní a při své obraně nebyl úspěšný, soud ponechal směnečný platební rozkaz v platnosti, o čemž vynesl samostatné rozhodnutí - rozsudek.

Soud tak rozsudkem rozhoduje o platnosti směnečního platebního rozkazu v tom duchu, že tento je v pořádku a v souladu s právním řádem, avšak zároveň v době a za situace, kdy jeden z výroků je podložen právním předpisem, který je zrušen a nemůže tak vyvolávat žádné právní důsledky. Navíc je tak činěno na základě vyhlášky, jejíž obsah je dle názoru Ústavního soudu natolik rozporný se základními lidskými právy a svobodami, že v demokratickém a právním státě nemůže obstát. Uvedené se pak dostává do rozporu a nijak nezohledňuje § 154 odst. 1 občanského soudního řádu, dle kterého je pro rozsudek rozhodující stav v okamžiku jeho vyhlášení (v opačném případě by totiž soud o platnost uvedeného výroku směnečného platebního rozkazu nemohl rozhodnout). Proti potvrzujícímu rozsudku lze podat odvolání, to však nic nemění na tom, že i tak nastává výše uvedená situace, kdy je v konečném důsledku rozhodnuto pravomocně o právech a povinnostech dle právního předpisu, který neexistuje.

Jiná možnost rozhodnutí v této věci není občanským soudním řádem dána. Soud nemůže svévolně údaje obsažené ve směnečném platebním rozkazu měnit. Pouze pro připomenutí je třeba zdůraznit, že námitky proti uvedenému rozhodnutí nemají vliv odpovídající odporu proti platebnímu rozkazu, kdy se učiněním tohoto opravného prostředku platební rozkaz ruší v celém rozsahu, a to včetně výroku o náhradě nákladů řízení.

Uvedený článek nemá pochopitelně za cíl hanit práci Ústavního soudu či ji jakkoliv zpochybňovat. Jedná se pouze o postřeh autora a potvrzení velmi aktuálního stavu právního řádu a jeho složitosti. Je velmi pravděpodobné, že se Ústavní soud uvedenou problematikou pro její banalitu nezabýval, příp. je tato záležitost řešena analogicky k závěrům obsaženým ve výše zmíněném sdělení.

Mgr. Vojtěch Mihalík,

advokátní koncipient

e-mail: vo.mi@centrum.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Reakce na článek: Komentář - smutná realita výmazů exekutorského zástavního práva z katastru nemovitostí](#)
- [Povinnost zajištění gramotnosti dle AI Aktu a její naplňování v praxi](#)